7/19159
SÜRELİDİR

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00. 183
KONU : Yazılı Soru Önergesi

30./01./2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 11.12.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/19159-27780/63666 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 15.12.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-544-5/5931 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazı ile İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/19159 esas nolu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

Devlet Bakanlıkları B Blok Zemin Kat No:37 Başbakanlık Merkez Bina 06100 ANKARA Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Mercan ÇELİKCİ
Telefon : (0312) 413 72 63 Faks : (0312) 417 39 87 E-posta: mcelikci@shcek.gov.tr

7/19159

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ÖKTEM'İN 7/19159 SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

SORULAR :

1) **İnternette kaç tane çocuk pornografisi sitesi bulunmaktadır? Bu siteler takip edilmekte midir?**

2) **Ülkemizde çocuk pornografisine yönelik kurulan internet sitelerinin yaygınlık oranı nedir? Bu oran Dünya ülkeleri ile kıyaslandığında Ülkemizle ilgili olarak nasıl bir durum ortaya çıkmaktadır?**

3) **Türk Telekom teknolojik olarak bu siteleri engelleyebilir mi, kaynağında kurutulabilir, perdeleyebilir mi?**

4) **Bu tür denetimler beraberinde sansür sorununu getirir mi? Getirirse bu sorunu nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz?**

5) **Çocuk pornografisi siteleri değişik isimler altında kurulmaktadır ve vatandaşların bilmeden bu sitelere girmesi söz konusu olabilmektedir. Bu durumda nasıl bir suçla karşılaşacaklardır? Bilmeden bu sitelere girenlere nasıl uyarılarınız olacaktır?bu kişileri korumaya yönelik ne tür önlemler alınmıştır?**

6) **Ülkemizde çocuk pornografisine yönelik kurulan internet sitelerine girenlere yönelik cezai yaptırımlar var mıdır?**

7) **Bu tür siteleri internet kafelerden ziyaret edenler nasıl tespit edilmektedir? Bu konuda internet kafelere denetimler hangi sıklıkla yapılmaktadır?**

8) **İnternet kafelere Devlet desteği sağlayarak buraları denetim altına almayı düşünüyor musunuz?**

CEVAPLAR :

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Ülkemizin de taraf olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS) 1990 yılında imzalanmış, 1994 yılında onaylanmış ve 1995 yılında Resmi Gazete' de yayımlanarak 2054 sayılı yasa ile iç hukuk kuralına dönüşmüştür. ÇHS' nin ilke ve hükümlerinin uygulanmasının izlenmesinden sorumlu "Koordinatör Kuruluş" olarak Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü (SHÇEK) görevlendirilmiştir.

ÇHS' nin 34. ve 35. maddeleri "Taraf Devletlerin fuhuş ve pornografi dahil, çocuğu cinsel sömürü ve suistimalden koruyacakları ve çocukların satışa, kaçırmaya ve fuhuşa konu olmalarını önlemek üzere her türlü çabayı göstermek Devletin görevidir" demektedir. Bu ek ihtiyari protokol söz konusu maddelerin hayata

geçirilmesine yönelik uygulamalara açıklık kazandırdığı, konuya toplumsal duyarlılık ve bilincin artırılması ile mevcut yasaların uygulanmasının sağlanması, uluslar arası düzeyde konunun daha geniş çaplı ele alınmasını sağlayıcı tedbirleri içermektedir.

İhtiyari protokolü imzalayan ülkeler iki yıl içerisinde BM Çocuk Hakları Komitesine ülkenin genel profilini gösterir ulusal raporlarını sunma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu kapsamda da Çocuk Hakları Sözleşmesinin ülkemizde uygulanmasının izlenmesinden sorumlu kurum olma yükümlülüğümüz nedeniyle Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda hazırlanan ulusal raporumuz 17 Mayıs 2006 tarihinde BM Çocuk Hakları Komitesine sunulmuştur. BM üye ihtiyari protokolü imzalayan ülkeler içerisinde kapsamlı bir şekilde hazırlanan raporumuzun öncelikli sunulması komite tarafından takdirle karşılanmıştır. Ulusal raporumuz ve BM Çocuk Hakları Komitesinin Sonuç Gözlemleri Genel Müdürlüğümüzün WEB Sayfasında yer almaktadır.

Her türlü sömürü mağduru çocuklar, (cinsel sömürünün bir çeşiti olarak çocuk pornografisi mağduru çocuklar da dahil olmak üzere) 2828 sayılı SHCEK Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında **'Korunmaya Muhtaç Çocuk'** kavramı içerisinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak Adalet Bakanlığınca verilen cevaba göre;

Kamuoyunda çocuk pornografisi olarak adlandırılan suç, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun, "Müstehcenlik" kenar başlıklı 226. maddesinde;

1) a) Bir çocuğa müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünleri veren ya da bunların içeriğini gösteren, okuyan, okutan veya dinleten,

b) Bunların içeriklerini çocukların girebileceği veya görebileceği yerlerde ya da alenen gösteren, görülebilecek şekilde sergileyen, okuyan, okutan, söyleyen, söyleten,

c) Bu ürünleri, içeriğine vakıf olunabilecek şekilde satışa veya kiraya arz eden,

d) Bu ürünleri, bunların satışına mahsus alışveriş yerleri dışında, satışa arz eden, satan veya kiraya veren,

e) Bu ürünleri, sair mal veya hizmet satışları yanında veya dolayısıyla bedelsiz olarak veren veya dağıtan,

f) Bu ürünlerin reklamını yapan,

Kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden kişi altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(3) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünlerin üretiminde çocukları kullanan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu ürünleri ülkeye sokan, çoğaltan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, ihraç eden, bulunduran ya da başkalarının kullanımına sunan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(4) Şiddet kullanılarak, hayvanlarla, ölmüş insan bedeni üzerinde veya doğal olmayan yoldan yapılan cinsel davranışlara ilişkin yazı, ses veya görüntüleri içeren ürünleri üreten, ülkeye sokan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan,

başkalarının kullanımına sunan veya bulunduran kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Üç ve dördüncü fıkralardaki ürünlerin içeriğini basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden ya da çocukların görmesini, dinlemesini veya okumasını sağlayan kişi, altı yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(6) Bu suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Bu madde hükümleri, bilimsel eserlerle; üçüncü fıkra hariç olmak ve çocuklara ulaşması engellenmek koşuluyla, sanatsal ve edebi değeri olan eserler hakkında uygulanmaz." Hükümleri ile düzenlenmiştir.

Bilişim ortamında, dolayısıyla internet vasıta kılınarak işlenen çocuk pornografisine ilişkin suçların, Türk Ceza Kanununun 6. maddesinde ifadesini bulan basın-yayın yoluyla işlenen suçlar kapsamında olmaları nedeniyle, bu suçları işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun 226. maddesinin beşinci fıkrasının uygulanacağı izahtan varestedir.

Konuya ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca verilen cevaba göre;

Çocuk pornografisi her suç gibi riskli ve tehlikeli bir suç türü olup, toplumun tüm kesimlerince nefretle bakılan bir sapkınlık çeşididir. Bu nedenle toplumun bu suça karşı duyarlı olması, Devletin konuya ilgisini en üst seviyeye çıkarmıştır.

Şimdiye kadar Ülkemizden, bebeklerin yada akıl baliğ olmamış küçüklerin bilişim ortamında pornografik bir görüntü içerisinde kullanıldığına yada kullanılan görüntülerin yurtiçinde veya yurtdışında satıldığına dair somut bir veri bulunmamaktadır. İnterpol'den de bu zamana kadar böyle bir bilgi intikal etmemiştir.

Çocuk pornosu yayını yapan internet sitelerinin Türkiye'den engellenmesi mahkeme kararı ile gerçekleştirilmektedir. Ancak alan adı değiştirmek veya teknik bazı işlemlerle engellemelerin devre dışı bırakıldığı da bir gerçektir.

Çocuk pornografisi ile mücadele konusunda Ülkemiz, çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek, Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile ilgili seçmeli Protokolü imzalamış ve bu konuyu da iç mevzuata adapte ederek, Türk Ceza Kanunu'nda söz konusu hususlara yer vermiştir.

Gelişen teknoloji ile birlikte söz konusu suç alanı internet ortamına yönelmiş, ancak Ülkemizde bilişim alanına ilişkin mevzuatın yeterli düzeyde olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle ilgili kurumlarımızca mevzuatta gerekli değişikliklerin yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Çalışmalar sonuçlandığında çocuk pornografisi ile mücadelenin daha etkin bir şeklide yürütüleceği değerlendirilmektedir.

Konuya ilişkin olarak Ulaştırma Bakanlığınca verilen cevaba göre;

Malumları olduğu üzere toplumun genel ahlakını bozmaya yönelik yayınların Ülkemizde engellenmesi toplum sağlığı açısından önemli bir husustur. Son günlerde, ülkemizde görülen çocuk pornografisindeki artış nedeni ile ülkemizin ahlaki değerlerini bozucu bu tür yayınların engellenmesi, günümüzde toplum sağlığı açısından zorunluluk arz etmektedir.

Hükümetimiz, artan bilişim suçlarına ilişkin önlemleri alma konusunda kararlı olup, mevcut 5237 sayıl TCK çerçevesinde gerekli değerlendirmeleri yaparak, adalet

7/19159

Bakanlığı koordinatörlüğünde bilişim suçları konusunda daha etkin yaptırımları olan "Bilişim Suçları Kanunu" tasarısı hazırlamış bulunmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız Elektronik Ortamında Yayın Yolu İle İşlenen Suçlarla Mücadele Kanunu tasarısı hazırlamış ve zararlı yayınlarla mücadeleye ilişkin organizasyon yapısını Telekomünikasyon Kurumu bünyesinde planlamış bulunmaktadır. Bu organizasyon eliyle, çocuk pornografisi gibi kanunen yasaklanmış içeriklerin takibi, kontrolü ve denetimi sağlanabilecektir.

Zararlı içerikli sitelerin, internet gibi geniş bir network ağında tespiti ve engellenmesi oldukça güçtür. Ancak kısmi olarak, kullanıcılar, yazılım firmaları tarafından geliştirilmekte olan filtreleme programlarını kendi bilgisayarlarında kullanarak zararlı içerikli yayınlara çocuklarının girmesini engelleyebilmektedirler. Ayrıca umuma açık alanlarda sunulan internet erişiminde, zararlı içeriklerin merkezi olarak engellenmesi teknik olarak mümkündür.

Öte yandan Türk Telekomünikasyon A.Ş., zararlı içerikli yayınların engellenmesi hususunda, alınan mahkeme kararına istinaden ilgili sayfalara erişimini engelleme işlemlerini gerçekleştirebilmektedir.

Adalet Bakanlığı koordinatörlüğünde hazırlanan ve TBMM'nin gündemine gelen "Bilişim Suçları Kanunu" tasarısında, bu gibi zararlı içerikli yayınların denetimi ile toplu kullanım olanağı sağlayıcılarının çalışma şartları belirlenmekte ayrıca, Telekomünikasyon Kurumunca gerekli teknik düzenlemelerin yapılması ve denetimi gibi hususlarda kanunun tasarısında yer almaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı